

УДК: 271(477.83) «1773/1774»

С 79

Юрій СТЕЦИК

**ЧЕНЦІ ЛІШНЯНСЬКОГО
ВАСИЛІАНСЬКОГО МОНАСТИРЯ
СВ. ПРОРОКА ІЛЛІ: БІОГРАФІЧНІ ВІДОМОСТІ
(1773 – 1774 рр.)**

У статті подано історичні умови заснування та діяльності монастиря. Розглянуто економічне підґрунтя функціонування обителі: землеволодіння та вольності. Простежено динаміку чисельності чернецтва та визначено їх територіальне і соціальне походження. Проаналізовані вік, освітні студії, монастирські та церковні обов'язки монахів. У біографічних довідках розкрито основні віхи духовного вишколу та праці ченців.

***Ключові слова:** монастир, василіанин, новіціат, послушник, брат, отець.*

***Постановка проблеми.** Лішнянський василіанський монастир Святого пророка Іллі досліджувався у різних аспектах: інституційному, фінансово-господарському та релігійному. Однак поза увагою дослідників досі залишалися питання про вивчення біографічних відомостей монахів, які населяли цю обитель та спричинилися своєю духовною працею до функціонування монастиря – як певної релігійної інституції.*

***Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідження історії монастирів Галичини розпочалося зі складання каталогів та шематизмів ЧСВВ. На основі джерельних матеріалів XVIII ст. М. Кос-*

сакові (ЧСВВ) вдалося зібрати відомості про існування монастиря в Лішні. При складанні каталогу дослідник намагався віднайти вірогідні писемні згадки та встановити на їх підставі хронологічні межі функціонування монастиря [2]. З плином часу виявлялися нові джерельні свідчення, які вносили корективи та уточнення до поданих раніше відомостей. Так, Ю. Никорович (ЧСВВ) доповнив свого попередника новими даними про монастирі Перемишльської єпархії, спростувавши низку відомостей на основі віднайдених документів [5].

На початку ХХ ст. історіографічна база дослідження поповнилась кількома публікаціями, в яких узагальнено зібраний раніше статистичний матеріал, а також проаналізовано низку архівних документів. Так, В. Хотковський подав досить детальний опис ліквідації монастирів Дрогобиччини за правління Марії-Терези. Автор використав архівні джерела Відня, Кракова, Львова, подавши деякі з них у додатках [10], [11]. І. Крип'якевич, з'ясував, що низку монастирських привілеїв сфальсифіковано. Ці обставини спонукали дослідника до перегляду праць М. Коссака (ЧСВВ) і Ю. Никоровича (ЧСВВ). У новоукладеному каталозі середньовічних монастирів Галичини стверджувалося, що королівські привілеї, надані Лішнянському монастиреві, не є фальсифікатами [3].

Особливої уваги заслуговують топографічно-статистичні розвідки М. Ваврика (ЧСВВ). На підставі критичного аналізу архівних джерел він виправив помічені неточності, допущені його попередниками. Передусім, дослідникові вдалося уточнити час виникнення та інкорпорації монастирів до Чину, який в історичних публікаціях подавався по-різному [1].

Першу спробу ширшого узагальнення матеріалів з історії монастирів Дрогобиччини зробив О. Купранець (ЧСВВ). Він подав загальний огляд чернечого життя нашого краю, синтезувавши науковий доробок своїх попередників [4].

У радянський час проводилися здебільшого мистецтвознавчі дослідження монастирів. Відреставрована 1969 р. монастирська

церква Св. Іллі в Монастирку Лішнянському була визнана одним із кращих зразків галицької церковної архітектури XVII ст. [6].

Серед публікацій останніх літ привертає увагу творчий доробок Ісидора Патрила (ЧСВВ), який подав ретроспективний огляд історії Чину із короткими відомостями про окремі монастирі [7].

У пропонованій статті ставимо собі за *мету* реконструювати біографічні відомості про ченців, які проживали у Лішнянському василіанському монастирі впродовж 1773 – 1774 рр.

Джерельна база. Завдяки збереженості до нашого часу значного пласту монастирської документації маємо можливість у загальному встановити підставові біографічні відомості про окремих ченців, фрагментарна інформація про яких розпорошена по різних видах джерел. Зокрема, для проведення дослідження використано каталоги монастирів та ченців Святопокровської провінції Чину Святого Василя Великого (далі ЧСВВ) [XI], [XII], [XIII]. При написанні статті взято за основу «*Cathalogus Alphabeticus Patrum et Fratrum Ordinis Sancti Basilii Magni in Provincia Polona Tituli Protectionis Beatissimae Virginis Mariae...*», укладення якого розпочав у 1766 р. о. Анастасій Пйотровський, який, будучи секретарем Провінційної Управи, намагався зібрати та узагальнити біографічні дані про ченців Святопокровської провінції ЧСВВ [II], [III]. Цю інформацію доповнено відомостями із дисциплінарних справ ченців, які занотовані у «Книзі актів домових Лішнянського, Летнянського та Дерезицького монастирів» (друга половина XVIII ст.) [I].

Перед тим, як розпочати огляд біографічних відомостей монахів, слід зупинитися на підставовій історичній інформації про фундацію та діяльність монастиря. Фундаційна документація Лішнянського монастиря до нашого часу не збереглася. Адже ще у 1764 р. візитатори Святопокровської провінції ЧСВВ, відзначали про відсутність фундаційних актів у монастирському архіві. Натомість зауважили, що народна традиція виводила початки монастиря ще із княжих часів, адже точної дати його заснування ніхто не пам'ятав [VIII, 63].

Про існування монастиря на території сучасного с. Монастир Лішнянський віднаходимо найранішу інформацію (з відомих джерел) у привілею короля Яна Казимира від 1663 р. [IX, 101]. Надання його було пов'язане з малими прибутками монастиря, що, очевидно, не було байдужим владі, оскільки монастир розташовувався на території королівських столових маєтків Самбірської економії.

Королівські привілеї (1663, 1666, 1681, 1691 рр.) поступово розширювали монастирські землеволодіння, які створювали матеріальну базу для функціонування монастиря та його насельників. Так, 1681 р. Ян III Собеський передав у розпорядження чернечої обителі Раневицьку парафію із підданими селянами [V, 136]. Згодом (1691) король надав у користування монахів сіножаті в хаці Псина та урочищі Погар у місцевості Монастир Лішнянський, які не були внесені до інвентарного опису володінь Самбірської економії. Цим же привілеєм було закріплено за монастирем соляні жупи на одному із передмість Дрогобича та надано право вільного солеваріння [X, 96]. Таким чином, солеварний промисел був одним із джерел фінансування для утримання монастирської братії.

Окрім згаданих прав, привілеї також надавали монастиреві цілу низку середньовічних вольностей, які разом створювали економічне підґрунття для функціонування монастиря та його братії: право пропінанції, вільного вирубування лісу для потреб монастиря [X, 95].

Монастирські землеволодіння обробляли піддані селяни, які посідали статус загородників. Підданих зобов'язували виконувати покладені на них сервітути (повинності): один день панщини взимку й улітку та прядіння по півштуки кужелі. Загалом, монастирські землеволодіння на кінець XVIII ст. охоплювали 125 моргів та 128 сажнів, до числа яких входили, крім вищезгаданих, ще пізніше вилучені ліс Погар, луги Медіна, Мамінка, Варадина [IV, 32].

До кінця XVII ст. Лішнянський монастир Св. пророка Іллі входив до складу Перемишльської православної єпархії. Відчутні зміни у житті монахів розпочалися після переходу єпархії до унії (1691), що було зумовлено не тільки реорганізацією управління монастирями, але й запровадженням різних внутрішніх постанов, спричи-

нених оформленням ЧСВВ на зразок західних католицьких орденів. На теренах новоз'єднаних єпархій утворено Святопокровську провінцію до якої увійшов Лішнянський монастир. Одночасно із цими перетвореннями було видано декрет папи Венедикта XIV про проведення касації або об'єднання малих монастирів, котрі не могли утримувати хоча б 8 ченців. До цієї категорії увійшов і Лішнянський. У 1745 р. було запропоновано план об'єднання монастирів Дрогобицького краю навколо більш заможнішого Лішнянського монастиря. Проте тоді до згоди так і не дійшли. Тільки ліквідація Речі Посполитої та входження Галичини до Австрії зумовили реалізацію давно задуманих, хоча й дещо змінених, планів.

Уже 4 червня і 23 липня 1774 р. із Відня до Львова були вислані декрети, які зобов'язували губернатора розглянути питання об'єднання малих монастирів із більшими. Одночасно провінціал василіян в Галичині о. Онуфрій Братковський подав прохання (квітень 1774) імператорові про скасування трьох монастирів (Лішня, Летня, Дерезичі) і заснування одного (Дрогобич). Прохання було від імені цілої провінції із поясненням, що утримування малих монастирів є не виправданим. Василіани передбачали, що будуть мати в місті обширніше поле діяльності та служіння громаді через духовне проповідання і навчання в школі. Про це також просили і самі мешканці Дрогобича, які були готові разом із навколишньою шляхтою надати необхідні для будівництва кошти.

До виконання розпочатих намірів вдався о. Йоахим Моргулець, ігумен монастиря Св. Іллі в Лішні, найстарший і найдосвідченіший серед братії. Він уклав контракт купівлі землі на Лішнянському передмісті в Дрогобичі на дві чверті поля за три тисячі злотих із Миколою Яворським, котрий підписали ще напередодні об'єднання – 18 листопада 1773 р. Проте дозвіл на будівництво, оформлений окремим декретом Марії Терези, отримали аж через рік, 31 грудня 1774 р. [10, 380].

Таким чином, до новоутвореного Дрогобицького монастиря Св. Петра і Павла відійшло все майно і землеволодіння Лішнянського монастиря, який разом із сусідніми чернечими посіlostями

в Дерезичах і Летні послужив основою для заснування василіанської обителі в Дрогобичі. Новозаснований монастир перейняв не тільки всі фінансово-господарські і майнові надбання своїх попередників, але й духовно-релігійну традицію чернечого життя та подвигу на теренах нашого краю.

Оглянувши загальні історичні відомості про Лішнянський монастир та окресливши матеріальні джерела його функціонування, зауважимо, що розглядувана нами обитель належала до категорії дрібних чернечих осередків Перемишльської єпархії, в порівнянні із Добромильським, Лаврівським та Спаським монастирями. Однак економічне підґрунття цієї обителі було значно більшим у порівнянні із сусідніми монастирями у Дерезичах та Летні.

Відповідно від доходів та завдань, які покладалися на монастир, визначалася й кількість монастирської братії, динаміку чисельності якої можемо прослідкувати за окремі роки, коли укладалися відповідні каталоги: 1754 р. – 6 ченців, 1772 – 1773 – 5 ченців, 1773 – 1774 рр. – 5 ченців [XI], [XII]. Отже, Лішнянський монастир був невеликим чернечим осередком в якому проживали в середньому 5 ченців. Наявність незначної кількості насельників була обумовлена відсутністю при монастирі різноманітних чернечих студій та парафіяльної спільноти.

Упродовж 1773 – 1774 рр. монастирську резиденцію у Лішні населяли в більшості монахи, які, пройшовши відповідні ступені духовної формації (послушник – кандидат – брат – отець), стали ієромонахами. І тільки один із них продовжував залишатися братом. Відповідного до покликання, освіти та здібностей, на ченців покладалися певні монастирські (ігумен, вікарій, прокуратор) та церковні (ризник, сповідник, катехит, соцій) обов'язки. За територіальним походженням переважали уродженці із теренів Перемишльської землі Руського воєводства (трьох ченців) на противагу вихідцям із Волинського воєводства (двоє ченців) [II], [III]. Такий факт свідчить про значний відсоток рекрутації до чернецтва серед місцевої людності. Адже Лішнянський монастир розташовувався на теренах Перемишльської землі, де функціонував один із тогочасних духовних

центрів вишколу кандидатів до чернецтва (Добромильський новіціат), який підтримував контакти із Лішнянським монастирем, де за описами візитаторів 1764 р. зберігалася архівна документація Добромильської обителі [IX, 101]. Правда, більшість розглянутих нами ченців проходила школу новіціату в Почаївському монастирі. Після завершення новіціату, який тривав один рік, новики опанували чернечі студії із риторики (Гощівський монастир), філософії (монастирські школи у Загайцях, Луцьку), теології (по монастирях у Тереховлі, Львові, Добромилі) та після здобуття духовної освіти отримували ієрейські свячення із рук єпископів залежно від того, на теренах якої єпархії розміщувався монастир, в якому вони проживали на момент свячень.

Відповідно до соціального стану, у середовищі монастирської братії переважали вихідці із місцевих дрібношляхетських родів Перемишльської землі (Копистинських, Вишенських, Червінських), а значно менший відсоток становили міщани та селяни. Такий факт, очевидно, свідчить, що представники із шляхетського стану мали більше можливостей у здобутті духовної освіти та релігійного виховання.

Загальний вік ченців становив від 36 до 66 років. Переважали монахи у віці 42 – 46 років, які перебували у чернецтві вже понад 20 років [II], [III]. Подана статистика засвідчує, що монастир обслуговували досвідчені ченці, які пройшли духовний вишкіл та досягнули відповідних результатів у практикуванні аскетичного укладу життя.

Висновки. На підставі опрацьованих джерел нам вдалося з'ясувати історичні відомості про монастир та узагальнити біографічні дані ченців, які проживали у Лішнянському василіанському монастирі впродовж 1773 – 1774 рр. Під час проведення порівняльних характеристик встановлено, що розглядуваний монастир належав до дрібних чернечих осередків Перемишльської єпархії, хоча й посідав вагомое економічне підґрунтя. Наявність незначної кількості чернецтва була обумовлена відсутністю парафії та культурно-освітньої діяльності. Ченці – як насельники цієї обителі зосереджували

свою діяльність у напрямі проведення місійної та катехитичної праці по селах Дрогобиччини. Вікові характеристики засвідчують, що монастир населяли досвідчені ченці, які, здобувши духовний вишкіл, належно практикували основи аскетичного укладу життя. Соціальна база рекрутації до чернецтва охоплювала представників шляхетського, міщанського та селянського середовищ. Освітній вишкіл чернецтва був традиційно обумовлений навчанням у новіціаті, духовних семінаріях та студіями з риторики, філософії, теології.

Перспективи дослідження вбачаємо передусім у віднайдені та запровадженні до наукового обігу приватної документації (неофіційного листування, щоденників, наукових трактатів, приватних молитов та духовних практик), що значною мірою розширить джерельну базу для проведення комплексного просопографічного дослідження.

Додаток I

Біограми ченців Лішнянського монастиря станом на 1773 – 1774 рр.

Беньковський Ігнатій

Світське ім'я – Якуб. Батьки – Іван та Теодора. Народився в 1732 р. у с. Возище Володимирського повіту. Закінчив клас поетики. Вступив 03.09.1752 р. до чернецтва у Почаєві. Після року випробувань у новіціаті 19.10.1753 р. склав чернечі обіти професа. По різних монастирях Святопокровської провінції виконував послушання. Отримав ієрейські свячення у Низкиницькому монастирі. Призначений вікарієм у Лішнянському монастирі¹, будучи водночас помічником ігумена у двох сусідніх монастирях – Дерезичах та Летні, які з часом були приєднані до монастиря у Дрогобичі. Відповідно

¹ прибув до Лішнянського монастиря у 1773 р. із Кристинополя [I, 18]. Протягом 1773 – 1774 рр. – вікарій Лішнянського монастиря [XI].

був вікарієм Дрогобицького монастиря у його резиденціях². У 1776 р. відправлений до Почаєва, де був префектом монастирської церкви³ [II, 552].

Вишенський Діонісій

Світське ім'я – Даніель. Батьки – Іван та Галина. Народився 11.10.1728 р. у містечку Судова Вишня (передмістя Загороди) в Перемишльській землі. Хорист та послушник. Вступив 01.08.1752 р. до чернецтва у Крехові. Після року випробовувань у новіціаті в 1753 р. склав чернечі обіти професа. Упродовж 6 років виконував різні послушання у Крехівському монастирі. 02.09.1759 р. відправлений до Деревача, де 4 роки виконував різні обов'язки. 25.03.1763 р. отримав ієрейські свячення у Страшевичах із рук перемишльського владики Онуфрія Шумлянського. У квітні 1763 р. скерований до Деревлян, де був ризником. 10.07.1764 р. повернувся назад до Деревача, де виконував ті ж самі обов'язки. В червні 1766 р. прибув до Крехова і впродовж 4 років виконував різні послушання. У березні 1770 р. відправлений економом до монастиря у Подденбці. У травні 1772 р. переїхав до Луцька, де проживав два роки. Із квітня 1774 р. повернувся знову до Деревача, де був прокуратором. Звідкіля у червні 1774 р. вибув до Летні для виконання обов'язків прокуратора. З травня 1775 р. – прокуратор у Лішні⁴, а з вересня 1776 р. – прокуратор у Гошові⁵, з жовтня 1776 р. – парох та ризник у Крилосі⁶. 03.03.1787 р. переїхав із Крехова до Верхрати, де був також ризником⁷ [III, 260].

² 1775 – 1776 р. – вікарій у Лішнянській обителі, приєднаній до Дрогобицького монастиря [XII].

³ помер 23.04.1778 р. у Почаєві [XIII].

⁴ за іншими даними впродовж 1773 – 1774 рр. – прокуратор Лішнянського монастиря [XI].

⁵ за іншими даними впродовж 1775 – 1776 рр. – прокуратор Гошівського монастиря [XII].

⁶ за іншими даними впродовж 1776 – 1778 рр. – ризник та сповідник Крилоського монастиря [XIII].

⁷ помер у 1788 р. [9, 478].

Копистинський Маврикій

Світське ім'я – Михайло. Батьки – Якуб та Марія. Народився у вересні 1738 р. на теренах Перемишльської землі. Закінчив один рік навчання у класі риторики Ярославської школи. Вступив 30.08.1763 р. до чернецтва в Почаєві. Після року випробовувань у новіціаті в 1764 р. склав чернечі обіти професа та відправлений на студії з риторики до монастиря у Гощі. 04.06.1765 р. переїхав до Загайців для проходження студій з філософії, а після їх завершення – на теологічні студії до Теревовлі⁸. Після закінчення усіх студій отримав ієрейські свячення та скеровувався до різних монастирів провінції, де виконував обов'язки катехита, пароха тощо⁹. Помер 11.04.1781 р.¹⁰ [II, 808].

Моргулець Йоахим

Світське ім'я – Іван. Батьки – Констянтин та Варвара. Народився у 1728 р. у селі Козів Волинського воєводства. Навчався у Кременецькій школі. Вступив 19.01.1750 р. до чернецтва в Почаєві. Після року випробовувань у новіціаті 1751 р. склав чернечі обіти професа та відправлений до Гощі на студії з риторики, де після трьох місяців навчання став вчителем початкової школи. У липні 1752 р. переїхав до Любара для виконання обов'язків проповідника, а в жовтні цього ж року вибув до Луцька на філософські студії, де навчався впродовж 2 років. У серпні 1754 р. відправлений до Львова на студії з теології, а через рік у серпні 1755 р. вибув до Гощі на посаду вчителя початкової школи. В серпні 1756 р. скерований на студії з теології до Добромиля, де навчався 2 роки. Після їх завершення у серпні 1758 р. відправлений до Почаєва, де впродовж 5

⁸ у 1760 – 1770-х роках – брат Лішнянського та ДЕРЕЖИЦЬКОГО монастирів. До нашого часу дійшла дисциплінарна справа брата Маврикія Копистинського [8, 82].

⁹ 1773 – 1774 рр. – брат-катехит Лішнянського монастиря [XI]. 1775 – 1776 рр. – отець-катехит монастиря у Зимному [XII]. 1778 – 1779 рр. – отець-ризник монастиря у Зимному [XIII].

¹⁰ за іншими джерелами 11.04.1780 р. упокоївся о. Маврикій Копистинський, катехит і душпастир [VI].

років був прокуратором. Із липня 1762 р. – вікарій Овруцької архимандрії. Через рік у липні 1763 р. відправлений вікарієм та проповідником до Підгірців, звідкіля 18.09.1763 р. вибув до Луцька (проповідник), а в подальшому побував у різних монастирях провінції: з 24.07.1764 р. – професор риторики в Білостоці, з 02.07.1765 р. – префект школи та професор риторики у Гощі, з 27.07.1765 р. – ігумен монастиря у Городищі, 1767 р. – ігумен Задарівського монастиря, з 09.04.1770 р. – ігумен Лішнянського монастиря аж до 1775 р., коли ця обитель була приєднана до Дрогобицького монастиря¹¹. Після цього відбув до Крехова на посаду вікарія, звідкіля за досить короткий час переїхав до Загайців (вікарій)¹². Із травня 1777 р. – сповідник у Львівському монастирі Св. Онуфрія, однак в цьому ж місяці вибув на посаду адміністратора Щеплотського монастиря. а незабаром став ігуменом цієї обители¹³. У липні 1781 р. переїхав до Домашова, а із вересня цього ж року – сповідник у Замості¹⁴ [II, 595].

Червінський Геронтій

Світське ім'я – Яків. Батьки – Григорій та Катерина. Народився у серпні 1708 р. в селі Башня Любачівського староства. Вступив 1733 р. до чернецтва у Верхраті. Через шість місяців склав чернечі обіти професа. Був послушником у різних монастирях провінції. 20.05.1735 р. отримав ієрейські свячення із рук холмського владики Феліціана Володковича у церкві м. Белз, де був захристиянином упродовж семи років. У липні 1745 р. переїхав до ДЕРЕЖИЧ, обійнявши посаду резидента. Із липня 1751 р. – резидент у Щеплотах, а з січня 1763 р. – ризник у Черниляві. Із 02.09.1764 – ризник у Лішні, а через 11 років відправлений із Лішнянського до Дрогобицького монастиря¹⁵. Помер 1776 р. у зв'язку із похилим віком [II, 457].

¹¹ 1773 – 1774 рр. – ігумен Лішнянського монастиря [XI].

¹² 1774 – 1776 рр. – вікарій монастиря у Загайцях [XII].

¹³ 1777 – 1779 рр. – ігумен монастиря у Щеплотах [XIII].

¹⁴ помер 1798 р. у Любарському монастирі [VII, 89].

¹⁵ 1773 – 1774 рр. – ризник та сповідник Лішнянського монастиря [XI]. 1775 – 1776 рр. – соцій у Лішні, яка в той час приєднана до Дрогобицького монастиря [XII].

Джерела та література

I. Відділ фондів музею «Дрогобиччина». – Од. зб. КВ – 4929/А. – Ч. I. – Арк. 1 – 35.

II. ЛННБ ВР. – Ф. 3. – Спр. 435. – С. 377 – 784.

III. ЛННБ ВР. – Ф. 3. – Спр. 614. – С. 1 – 376.

IV. ЦДІАЛ. – Ф. 159. – Оп. 9. – Спр. 3595. – Арк. 30 – 32.

V. ЦДІАЛ. – Ф. 575. – Оп. 1. – Спр. 245. – Арк. 135 – 137, 141 – 144.

VI. Вибір з «Пом'яника» Чину Св. Василя Великого січень – грудень. – Режим доступу : http://www.bazylianie.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=226:2010-03-23-21-47-02&catid=16:historiazakonu&Itemid=3.

VII. Лось В., Сінкевич Н. *Catalogus partum et fratrum defunctorum* Чин Св. Василя Великого у фондах інституту рукописів НБУВ (середина XVIII – початок XIX ст.) / В. Лось, Н. Сінкевич // *Генеалогічні записки*. – Вип. 12 (нової серії 6). – Львів, 2014. – С. 77 – 101.

VIII. Стецик Ю. Візитаційний опис Лішнянського василіанського монастиря святого пророка Іллі (1764 р.) / Ю. Стецик // *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – Вип. 6. – С. 61 – 72.

IX. Стецик Ю. Архів Лішнянського Василіанського монастиря Св. Іллі (XVII – XVIII ст.) / Ю. Стецик // *Літопис Бойківщини*. – Рік 2014. – Ч. 1/86 (97). – С. 100 – 104.

X. Стецик Ю. Привілей Лішнянського монастиря Св. пророка Іллі (1691 р.) / Ю. Стецик // *Літопис Бойківщини*. – Рік 2014. – Ч. 2/87 (98). – С. 95 – 98.

XI. *Catalogus monasteriorum Ordinis Sancti Basilii Magni provinciae Protectionis Beatissimae Virginis Mariae cum residentibus in iis Religiosis Patribus et Fratibus ex Anno 1773 a Mense Septembri ad Septembrem 1774 Anni*. – Typis S.R.M. Monaste : Poczajovien: O.S.V.M. Anno Domini, 1773.

XII. *Catalogus monasteriorum Ordinis Sancti Basilii Magni provinciae Protectionis Beatissimae Virginis Mariae cum residentibus in iis Religiosis Patribus et Fratibus ex Anno 1775 in Annum 1776*. – Typis S.R.M. Monaste : Poczajovien: O.S.V.M. Anno Domini, 1775.

XIII. *Catalogus Professorum Ordinis S.V. Magni provinciae Protectionis Beatissimae Virginis Mariae juxta Ordinem Alphabetici in Monasteriorum ex Anno 1778 in Annum 1779*. – Typis S.R.M. Monaste : Poczajovien: O.S.V.M. Anno Domini, 1778.

1. Ваврик М. (ЧСВВ). Нарис розвитку і стану Василіанського Чину XVII – XX ст. Топографічно-статистична розвідка / М. Ваврик // *Записки Чину Св. Василя Великого*. – Серія II. – Секція I. – Праці. Т. 10. – Рим : В-во отців-василіян, 1979. – 180 с.

2. Косак М. (ЧСВВ). Монастирі Галичини (перевидання 1862 р.) / М. Косак // *Лавра*. – 1999. – Ч. 7. – С. 41 – 55.

3. Крип'якевич І. Середньовічні монастирі в Галичині (Спроба каталогу) / І. Крип'якевич // Записки ЧСВВ. – Рік III, 1926. – Том II. – Жовква : В-во отців-василіян, 1927. – С. 24 – 41.

4. Купранець О. (ЧСВВ) Церковне життя Дрогобича й Дрогобиччини / О. Купранець // Дрогобиччина – земля Івана Франка. – Т. I. – Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1973. – С. 143 – 160.

5. Никорович Ю. (ЧСВВ). Схиматізм всего клира греко-католицького епархії перемишльської на год 1877 / Ю. Никорович. – Перемишль, 1878. – 230 с.

6. Памятники градостроительства и архитектуры УРСР. Львовская область. – Т. 3. – К., 1985. – 230 с.

7. Патрило І. (ЧСВВ). Нарис розвитку Василіян 1743 – 1889 рр. / І. Патрило // Записки ЧСВВ. – Серія II. – Секція I. – Т. 48. – Рим : В-во отців-василіян, 1992. – С. 160 – 210.

8. Стецик Ю. Василянські монастирі Перемишльської епархії (кінець XVII – XVIII ст.) : монографія / Ю. Стецик. – Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ, 2014. – 388 с.

9. Lorens B. Bazylianie prowincji koronnej w latach 1743 – 1780 / B. Lorens. – Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. – 560 s.

10. Chotkowski W. Historia polityczna kościoła w Galicyi / W. Chotkowski. – Kraków, 1909. – Т. 2. – 294 s.

11. Chotkowski W. Redukcje monasterów Bazylijańskich w Galicji / W. Chotkowski. – Kraków, 1922. – 150 s.

Стецьк Юрій. Монахе Лишнянского василианского монастыря Св. пророка Ильи: биографические сведения (1773 – 1774 года). В статье поданы исторические условия основания и деятельности монастыря. Рассмотрена экономическая почва функционирования обители: землевладение и вольности. Прослежена динамика численности монашества и определено их территориальное и социальное происхождение. Проанализированы возраст, образовательные студии, монастырские и церковные обязанности монахов. В биографических справках рассмотрены основные вехи духовной выучки и труда монахов.

Ключевые слова: монастырь, василианин, новициат, послушник, брат, отец.

Stetsyk Yuriy. The Monkhood of the Basilian Monastery of St. Prophet Ilyya in Lisnja: Biographic Information (1773 – 1774). The historical terms of founding and activity of the monastery are given in

the article. Economic soil of functioning of the friary is considered: landownership and liberties. The dynamics of the monkhood quantity is traced and their territorial and social origins are defined. The age, educational studios, monasterial and church duties of monks have been analysed. The basic landmarks of the spiritual teaching and monks' labour are exposed in biographic certificates.

Keywords: monastery, Basilian, novitiate, novice, brother, father.